

KÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA
ÉS A MEGYEI NEPTANÁCS LAPJA

XXVI. évfolyam
7954. szám
4 oldal,
30 bani
Szombat
1970.
október 17.

Nicolae Ceaușescu-nak, Románia Államtanácsa elnökének látogatása Los Angelesben és San Franciscóban

LOS ANGELES. — Különtudósí-
tók jelentik:

Nicolae Ceaușescu, az Államtanács elnöke és felesége, Elena Ceaușescu, valamint a kíséretükben lévő hivatalos személyek csütörtökön folytatott látogatásukat az Egyesült Államok kaliforniai partvidékén. A városvezetés meghívására Nicolae Ceaușescu elnök délután látogatást tett a Los Angeles-i városházán. Itt a román államfőt melegen üdvözölte Samuel Vorty, az Egyesült Államok egyetemes gazdasági és kulturális központjának, a legnagyobb kiterjedésű amerikai városnak a polgármestere. A tisztelet jeléül a magas rangú román vendégnek átnyújtották a város kulcsát.

A vendégek és a vendéglátók, a hagyományoknak megfelelően, az emlékeztető pillanat megörökítésére együtt fényképezték magukat, háttérben a román és az amerikai zászlóval. Az ezt követő beszélgetésen a Los Angeles-i polgármester kifejezte nagyrabecsülését országunk iránt, és elmondotta, hogy szeretné közvetlenül megismerni a román nép eredményeit. Ceaușescu elnök ugyanazon délután megtekintette a hollywoodi Universal filmstudiót.

A filmgyár kapujában üdvöztetlén a következő felirat állt: „Köszöntjük Öccellenciájukat, Nicolae Ceaușescu urat, Románia elnökét és feleségét”. A vendégeket Lew Wasserman, az MCA INC. társaság elnöke és Jay Stein, az Universal filmgyár alelnöke üdvözölte. Két fiatal színész román nyelven mondott üdvözlő szavakat és virágcsokrot nyújtott át Elena Ceaușescu elvtárnak. A vendégek nyitott gépkocsin megtekintették a filmfelvételek színhelyét, ahol val-

tozatos természeti tájak, különböző történelmi korszakok városai és falvai, a világ földrajzi övezetei elevenednek meg a filmek díszleteiként. „Nincs olyan természeti, néprajzi vagy városi környezet, amellyel ne rendelkezne, vagy amelyet ne tudnánk rekonstruálni stúdióinkban” — mondották a kísérek. A gépkocsi különös uton halad, percenként változó környezetben, hol egy európai várost, hol az amerikai vadnyugat mult századbeli települését, hol pedig egy ázsiai vagy afrikai falut szelve át. Minden nagy műgonddal, a legapróbb részlete is kiterjedő hűséggel van rekonstruálva de ugyanakkor arról sem feledkeztek meg, hogy a díszletezés minél kevesebbe kerüljön. A stúdió csaknem valamennyi filmjét itt készült. A vendéglátók megmutatták azt a helyet, ahol egy izgalmas óceáni kaland filmfelvételeit forgatták. Egy kis vízesés, egy jelentéktelen szakadék, néhány műanyagból rögzített szikla nagy természet-hűséggel másolja le az USA nyugati részének óriási és áthatolhatatlan kanyonját. Néhány helyen televíziós folytatások filmek készülnek, vagy játékfilmeket forgatnak. A vendégek jelen vannak néhány filmfelvétel felvételénél. Előre elkészített székeken foglalnak helyet egy széksorban. A székeken a stúdióban járt neves politika és kulturális személyiségek neve olvasható, Nicolae Ceaușescu elvtárs behatón érdeklődött a munka megszervezése, a filmfelvételi módszerek, a berendezések előállításának gazdaságos módjai iránt.

A román vendégek elbeszélgetnek a producerekkel, akik éppen egy nagy népszerűségnek örvendő

televíziós filmsorozat több jelenetét forgatják. Raymond Burr, a film főszereplője örömet fejezte ki, hogy néhány filmjelenet felvételénél ilyen tekintélyes személyiség is jelen volt. „Remélem, hogy jövőre megismerhetem az Önök szép országát is, amelyről már olyan sok érdekes dolgot hallottam” — mondotta az amerikai filmszínész.

A stúdió egyik külön erre a célra berendezett csarnokában néhány kaszkadőr közreműködésével izgalmas filmjeleneteket vesznek fel.

A néhány száz néző és a stúdió képviselői megtapsolják Ceaușescu elnököt. Többen közülük a távozó elnök gépkocsijához sietnek, s nyomban megragadják az alkalmat, hogy filmszalagon az megörökítsék emlékeztető talákozásukat a román állam elnökével. A hangulat igen barátságos, feszélyezetlen.

Néhány újságíró nyilatkozatot kér az elnöktől, hogy milyen benyomást tett rá a találkozója az amerikai lakosokkal, a filmstúdió vezetőivel és művészeivel. Ceaușescu elnök készségesen válaszol a kérdésekre.

Az elválasztásnál meleg búcsút vesznek a vendégektől. Jay Stein, az Universal filmgyár alelnöke kérésünkre a következő nyilatkozatot tette: „A román sajtó utján is kifejezésre szeretném juttatni örömeimet a nagy megtiszteltetésért, amelyet számunkra és az Universal filmgyár számára jelent Románia elnökének a látogatása. Ez a látogatás sokáig emlékeztetés marad, mivel rendkívül kellemes volt számunkra. Sajnáljuk, hogy ezek a nagyszerű pillanatok olyan hamar eltelték. Reméljük azonban, hogy még talál-

(Folytatása a IV. oldalon)

IPARI HÍRADÓ

A vagongyári újítók tevékenységéből

A vagongyártó üzem műszaki kabinetjében ez évben több mint 179 javaslatot jegyeztek be. Ezek közül az újító bizottság 69-et elfogadott, melyeket alkalmaznak a termelésben. Ezzel a számítások szerint ezek gazdasági hatékonysága meghaladja az 5 870 000 lejt. Eddig több mint 4 500 000 lejt takarítottak meg az alkalmazott újítások révén.

Az említett 69 újításból és ésszerűsítésből 28 a fémforgácsolás csökkentésével foglalkozik. A legnagyobb jelentőségű az, melynek nyomán önműködően szabályozták az edzőkemencék hőmérsékletét, ami évente 8.700 kilogramm acél megtakarításához vezet.

30 új termék

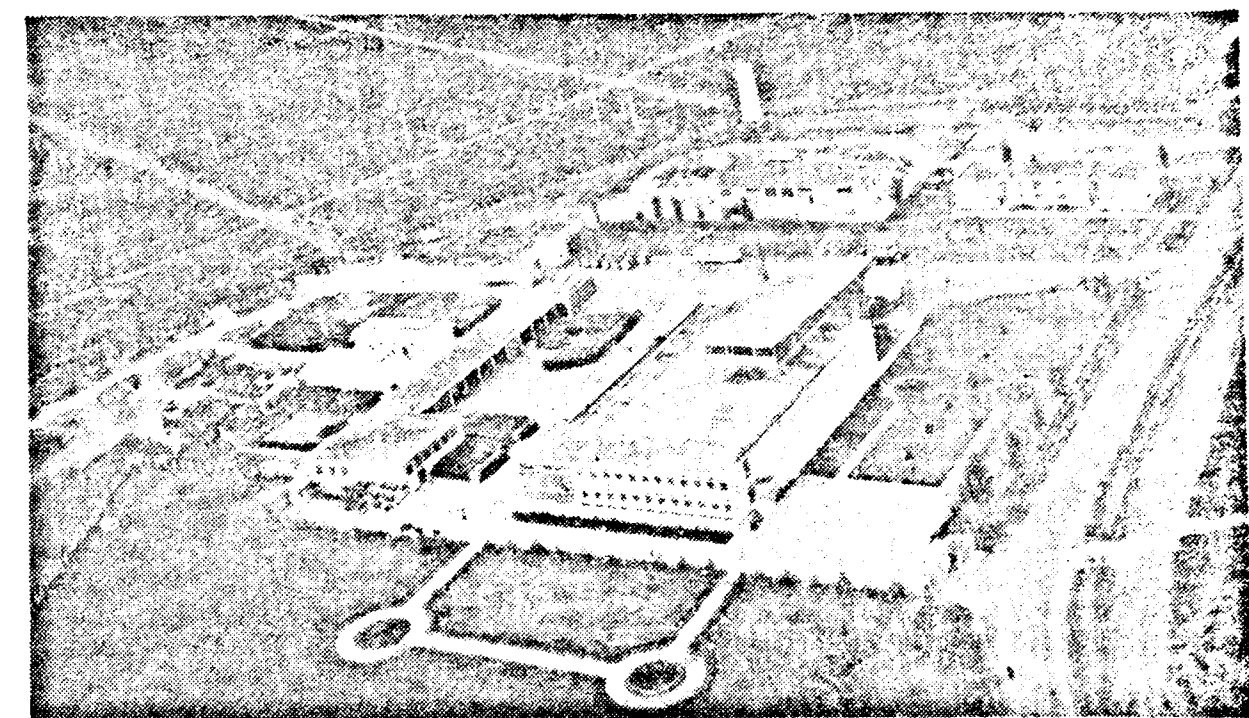
Az Aradi Bútor- és Épületvasalásokat Gyártó Üzem műszaki-tervező osztályán ez évben mintegy 50 új termék dokumentációját készítették el. Kikísérletezték, a prototípusok és szerszámok előállítását sem késlekedtek. A technológusok és szerszámkészítők már több mint 30 új terméket szoroztatgyártásba helyeztek. Legtöbbnyire modern bútorvasalások ezek, de a stillberendezéseket sem hanyagolták el.

A mérnökök és technikusok már a tervezés alkalmával ügyeltek arra, hogy valamennyi új termék minőségileg és kivitelezésben elérje a világcipő szint követelményeit. Ezért kerestek az új fogantyúkat, húzófogókat, biztosítózárat, a műanyagból készült csapantyúkat, görögök és más vasalási alkatrészek. A fémalkatrészeket előzők a helyettesítő műanyagok. Nemrég az üzemben felszerelték egy újabb magas frekvenciával működő fröccsentőgépet. Nagy arányban növekszik a termelési hatékonyság, mivel az így készült alkatrészek nem igényelnek simítási műveleteket.

Lapunk III. oldalán

DICSŐ LAPOK
az aradi munkások
harcából

szerületbe az egyhetes (!) tejfőlön kívül más tejterméket nem is találunk, ugyanis a kapott 150 liter tejet nyomban nyitás után eladták. A buzsáki 27-es élelmiszerboltba és a grádi 55-ös tejcsarnokba ugyancsak későn, 11 óra után érkezett a friss árú — vaj, tejföl, joghurtot, sajtot stb. — szállító ICIL autó. Higiéniai és esztétikai követel-



Ahol kiváló borok készülnek. Légi felvétel a Cotești-i borászati kombinátról

Mozgósítsunk minden erőt az őszi betakarítására, a szántás-vetés gyors befejezésére!

Újabb termelőszövetkezetek jelentették a búza vetésének befejezését

Az utóbbi napokban lényegesen meggyorsult az őszi munkálatok, különösen pedig a kalászosok vetésének üteme. A Megyei Mezőgazdasági Igazgatósághoz beérkezett adatokból kitűnik, hogy megyénk mezőgazdasági szövetkezeteiben október 15-ig a kukoricának 44 százalékát takarították be.

A felszabadított földterületeken több traktor állhatott barázdába és így az előirányzott vetészettség 78 százalékát végezték el, míg a magyagnak 68 százalékát készítették elő. Meggyorsult a vetés üteme is. Az előirányzott összterületnek a 60 százalékát vetették be. Mint már arról beszámoltunk, a NAGY-ÉS KISPEREGI TERMELŐSZÖ-

VETKEZETEK BEFEJEZTÉK A BUZA VETÉST. TEGNAP HIR ERKEZETT ARRÓL, HOGY A CELAI, A BERZOVAL, AZ ILTÓI, A TOTVÁRADAI, A KURTUSI LUMEA NOUA, A TAUTU, A MÁRAUSI, A KISLAKAI, A LUNCA TEUZULUI-É S A HÁSMÁSI SZÖVETKEZETEKBE IS ELVETÉTTÉK A BUZÁT.

Hasonlóan jó ütemben halad a vetés és lehet, mire e sorok nyomdáfestéket látnak, a BIRSAI, A HODISI, A NAGYLAKI VICTORIA ÉS MUREȘUL, AZ USUSAUL, A FAZEKASVARSANDI, AZ APÁTI ÉS A PÉCSKAI AVINTUL SZÖVETKEZETEKBE IS VÉGEZNEK A BUZA VETÉSEVEL.

Pécskán nem minden szövetkezetben használják ki teljesen a gépek kapacitását

Bár hűvös, de az őszi mezőgazdasági munkálatok végzésére nagyon alkalmas az idő. A magvető emberek tízezrei és traktorosok ezrei töltik be a szántóföldet. Így van ez ezekben a napokban Pécskán is. Az Avintul termelőszövetkezetben például a 890 hektár kukoricából több mint 700 hektárnak a termését takarították be, 866 hektárt szántottak fel és készítették elő a vetéshez. Munkában vannak a vetőgépek is. A 200 hektár árpa és a 75 hektár zöldségtermesztés után nyomban megkezdtek a búza vetését is. Csütörtök estig a 866 hektár buzából 780 hektár területen hullatták a földbe a magot. Mintegy 80–85 hektár területen azonban alig 5 centiméter mélyen került a talajba a mag. Ez hiba. Nem kellett volna a szakembe-

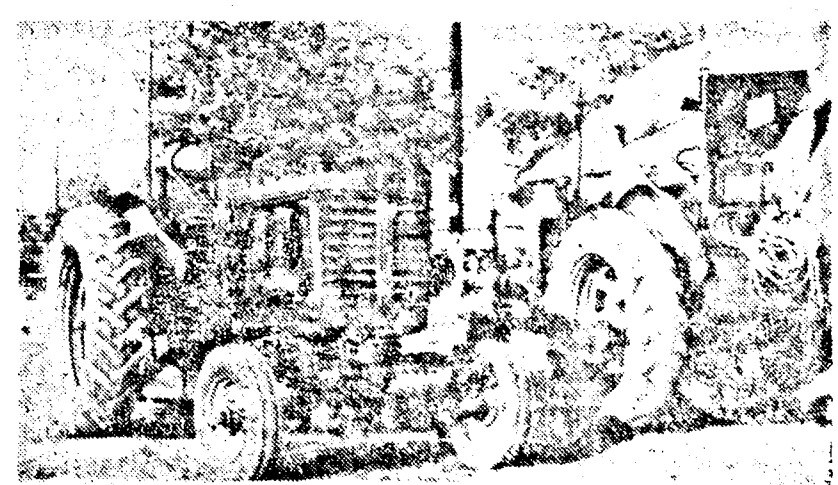
reknek megengedni, hogy a gépesítő ilyen felületen dolgozzanak.

Az Avintul termelőszövetkezetben a Pécskai Gépesítő Vállalat alegységének 31 traktora dolgozik. Csütörtökön, mikor ott jártunk, csupán egy traktor állt az alegység udvarán. Egyébként a pécskai termelőszövetkezetekben hat traktor állt és áll jelenleg is „gazda” nélkül. A traktorosok elmentek a vállalatok, más munkahelyeket kerestek. Gazdasági szempontból ez a tény nemcsak a szövetkezetek, hanem a gépesítő vállalatnak is veszteséget jelent.

Az Avintul termelőszövetkezet szomszédságában dolgoznak a Steagul roșu gazdaság tagjai is. Nem mondhatjuk azt, hogy a munkaidőt nem használják ki. Azt viszont mindenképpen le kell szögezni, hogy lassan, sőt sok esetben nagyon lassan dolgoznak. Az előirányzott 660 hektár buzából csak 316 hektárt vetettek el október 15-ig. Bár szabad terület van, mégis az előirányzott 942 hektár magyagból csak 620 hektárt készítették elő. Hogy mi az oka ennek? A válasz egyszerű: a gépesítő nem használja ki teljesen a traktorok teljesítő képességét. Mi sem tükrözi ezt jobban, mint az, hogy a szántásra előirányzott 60 hektár napi ütemtervből alig 30 hektárt teljesítenek. Naponta 5–6 traktor válik üzemképtelenné és ezen kívül 3 erőgépek nincsenek gazdája. Tehát a Steagul roșu termelőszövetkezet-

A gépesítő tevékenységében tapasztalt hiányosságokért el kell marasztalni a vállalat vezetőit és szakembereit. Az ellenőrzés nincs megfelelő szinten. Ezután felhívjuk a Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság gépesítési osztályának dolgozó szakembereit figyelmét arra, hogy ezekben a napokban hathatósabb támogatást kell nyújtani a vállalatok vezetőinek.

CSIGYAR ISTVÁN



Üzemképtelen traktorok a sofronyai termelőszövetkezetben.

TEJCSARNOKOKBAN JÁRTUNK

az állati eredetű élelmiszereket ellenőrző
állomás szakembereivel

Október 14-én, a délelőtti órákban nyolc kereskedelmi egységben jártunk: négy tejcsarnokban és négy élelmiszerüzletben. Együtt indultunk az anketra dr. Cristeiu Alexandruval, az állati eredetű élelmiszereket ellenőrző állomás vezetőjével és Moraru Maria technikussal, miközben Bachman Anetta laboránsnő a terpenen gyűjtött és beküldött tejtermékeket elemezte. Így, röviddel azután, hogy visszatértünk az üzletekből, rendelkezésünkre álltak a laboratóriumi vizsgálat eredményei is, melyekkel kiegészíthettük tereptapasztalatainkat.

Első utunk a Tejfeldolgozó Vállalat 2. számú Eminescu utcai beutató üzletébe vezetett. Repede Elisabeta és Lucușa Aurora találtak szolgálatban.

— Jó, hogy jönnek. Már több vásárlónk kifogásolta a tejfől minőségét. És igazuk van! — ezekkel a szavakkal fogadtak bennünket Repede Elisabeta.

A raktárban aztán megpróbáltuk részletesebben is megismerni a kérdést. De ez nem sikerült teljes mértékben, egyrészt azért, mert még nem állt rendelkezésünkre a laboratóriumi próba, másrészt azért, mert az elárutók nem adtak egyértelmű választ arra a kérdésre: miért nem vonták ki a forgalomból a tejfőlt, ha nem találták megfelelőnek? Az Alimmentara HKSZ 121-es tejcsarnok-

kának felelőse, Velescu Anna ugyanis ezt tette az ilyen tejfőllel — igen helyesen.

De térjünk vissza az ICIL beutató üzletébe, ahová 9 óra után néhány perccel léptünk be. A friss árú röviddel azelőtt érkezett. Addig másnapos tejet és tejfőlt árúsítottak. Hogyan lehetséges ez egy beutató üzletben, megpedig a gyártó vállalat beutató üzletében? Kiderült, hogy nemcsak lehetséges, de már rendszeressé vált jelenséggel van dolgunk. Az elárutók érve: kénytelenek erre, hiszen reggel 6 órakor nyitnak és 9–10 óráig valamint árúsítaniuk kell.

Egyébként nem üti meg a beutató üzlet mércéjét a Scinteia AMV Cernei utcai kereskedelmi egységének tejtermékeket árúsító

részlege sem. A választék szegényes, a kiszolgálás nehézkes, a tisztaság vitatható. (A pultr mőtörtört, kifolyt, már romlott tojásokat találunk, a hordós turó törmelék is az üzletben tartották, pedig már levett ereszték.) Giulia Estera elárutónőt az ellenőrk szigorú figyelmeztetésére részesítették.

Azt tapasztaltuk, hogy az Alimmentara HKSZ tejcsarnokaiba üzleteibe késve, rendszertelenül szállítja az árú az ICIL. A Poltuna negyedi 15-ös élelmiszerboltba jóval 10 óra után érkezett a többször is megrendelt friss árú egy része. A gáji 118-as élelmi-

- Bemutató üzlet vagy sem? Szervezzék meg jobban az ellátást
- Csomagolják gondosabban az élelmiszereket
- Az árú nemcsak eladni, kezelni is kell
- Lebontásra ítélt üzletek
- Néha miért higabb a tejfől?

B. MANDITS KATALIN
SZABÓ JÁNOS

(Folytatása a II. oldalon)

Művelődési jegyzetek

A jövő héten vetítik

A kanári és a hóvihar

A București filmstudio produkciójának cselekménye az 1933-as osztálycsaták idején játszódik. Egy ifjú kommunista, Dobrinca hejtyállásának, hősies magatartásának története az illegális nehézkorok között. Ez a modern stílusban fogant, elmeny és nevelőhatást kiváltó film mindvégig izgalmas. Marcus Manole rendezte, szerepelt Gabrea Florin, Rotaru Maria, Albulescu Mircea, Gusti Nineta, Gheorghe Filip stb. játsszák. Műsorára október 19 és 21 között tűzte az IFJUSÁGI mozi; a hét utolsó napjain A borzalom bérét forgatják.

Madarak

A MURESUL mozi filmbemutatója amerikai produkció. A híres Alfred Hitchcock Daphne du Maurier novelláját szabadon alkalmazza filmre. Tudományos-fantasztikus, de megmarad a valóság talaján. Cselekménye a szelíd, ártalmatlan madarak — sirályok, varjak stb. — bosszújáról szól. Hitchcock a képzelt szelíd cselekményről azt mondotta, többek között, hogy az emberi geniusz valóságilag megítélte a szelíd madarakat. Nem érdemelnék ezért példás büntetést?

Szároján testvérek

A VICTORIA moziban október 19 és 21 között dr. Mabuse ezer szeme; 22 és 25 között a Szároján testvérek című filmet vetítik. Az örmény studio 1969-es alkotása 1920-ban játszódik, a polgárháború utolsó küzdelmeinek zárokkordjaként. A belháború nevezetesen küzdelme. Bármennyire fájdalmas, testvéreket is szembeállít.

A STUDIO-ban műsorcsere következtében a jövő héten vetítik a Patricia és muzsika című zenés revüfilmet. (Előzetesét a múlt héten közöltük).

Hírek

„Dalolok — zeng az erdő”

Az Arad Municipiumi Művelődési Ház folkloregyüttese nagy sikerrel szerepelt az idei nyáron a Zempléni Folkloregyűlésen, szlovákiai, magyarországi turnéján és a Maros menti megyék folkloregyűlésén, Marosvásárhelyen. Vasárnap este, 8 órakor DALOLOK — ZENG AZ ERDŐ című népi tánc-, zene- és énekszámokból álló nagy sikerű előadását mutatja be a Kulturpalotában, az aradi közönségnek.

A Népi Egyetem megnyitóján:

Domokos Géza előadása

A Civilizáció és kultúra ciklus magyar nyelvű előadásorozatának első előadóját DOMOKOS GÉZA, neves publicista, a Bukaresti Kriterion Könyvkiadó Vállalat vezérigazgatója.

Szerdán, október 21-én, délután 5 órakor, a Barátság Házában (Köztársaság útja 78.) tart előadást Irodalom, tudomány, könyvkiadás címen.

Tejcsarnokokban jártunk

(Folytatás az 1. oldalról)

felhalmozni az áru egy részét, mert nincs elegendő polc.

Meglátogattuk a gáji 118-as élelmiszerboltot is. A gyenge ellátottság mellett ezt az üzletelhelyiséget, főként pedig raktárát az összedőlés fenyegeti. A legelmebbi higiéniai követelménynek sem felel meg. Nem túlzás, ha kiellenlünk: megerett a lebontásra.

A Poltura negyedik 15-ös élelmiszerüzletet is mielőbb renoválni kell. Alapos munkával, teljes átalakítással itt korszerű egységet létesíthetnek, hisz az épület megfelelő.

Visszakerestünk az ellenőrző állomás laboratóriumához. A beküldött termékek elemzésének eredményei alapján megtudtuk, hogy — bár általában az ICIL termékei jó minőségűek, még mindig előfordulnak hibák. Megtörténik, hogy kikerül a gyárból olyan tejszernék, amelynek zsírtartalma alacsonyabb az előírtnál. Ez volt a helyzet az október 12—13-án gyártott kimerített tejföl és tej egy részének esetében. Bizonyos zsírtartalomhiányt állapítottak meg, mind a lepecsételt, mind pedig a már árusításban lévő tejfölnek és tejnek is. Ezért az ellenőrző szervek megszüntették a törvényes büntetéseket.

Hibát követünk el, ha azt állítjuk, hogy csak negatív jelenségekkel találkoztunk anketünk során. Bebizonyosodott, éppen városunk legforgalmasabb tejcsarnokában, a 42-esben (Köztársaság útja—Crisan utca sarkán, felelős: Bida Viorica), hogy lehet jól, szervezeten is dolgozni. Naponta átlagban 600—1000 liter tejet, 720 üveg joghurtot, 240 üveg szánt, 300 liter savanyútejet stb. adnak el. A forgalomba hozott joghurt, szánt és savanyútej több mint felel helyben fogyasztják a vásárlók. Tehát a poharak, üvegek, kiskanalak mosása külön munkát igényel. A higiénia még sem lehet senkinek panaszosa. A kiszolgálás is gyors, zökkenőmentes.

A felvetett kérdésekre az anketben említett vállalatoktól érkezett válaszokkal külön foglalkozunk majd.



A hét művelődési eseményeiről beszámolókat ezután — az eddigi szokástól eltérően — a múlt vasárnapkal kezdtem. Arad legkedvesebb kulturális intézményében, a BÁBSZÍNHÁZBAN ugyanis, a legkisebbek, de a leghalásabb közönség végtelen öröme: MEGKEZDÖDÖTT AZ EVAD.

Az együttes már az évadnyitótól előtt az ország számos városában vendégszerepelt, s részt vett az idei konstancai báb-fesztiválon is. Első itthoni előadásuk, a MELODIA ES RITMUS — SPÁRGAN, ezúttal is jó szórakozást és lávaló élvezetet jelentett a nagyérdemű kicsi színházkedvelőknek.

Közsémet, hogy a marionett, azaz a felülről, dróton rángatott bábmozgató küllömbözik az alulról irányított bábjátéktól. A stíluskülönbség, művészi-technikai feladatok eltérése azonban nem lehet annak az akadály, hogy a hivatásos bábszínházak, művelődési otthonok működtetői művészeinek beszámolójaik tapasztalatairól. Persze, ahhoz, hogy erre sor kerüljön, fel kellene eleveviteni ennek a művészetnek a hagyományait, illetve kezdeményezéseire lenne szükség. Gondoljunk csak arra, hogy a simonyfalvi amatőr bábcsoporthoz néhány évvel ezelőtt országos harmadik díjat nyertek.

Egy csehszlovákiai mintánál, a 3 ezer lakosú Strazsakeban, a művelődési ház bármelyik hivatásos bábszínházának is dícsőségére való raktárban láttam a mesevilág alakjait megismerő bábcsoporthoz és állatok figuráit. Csoda-e, hogy hazagondoltam?

A műkedvelő mozgalom szívesebben, gazdagabb és főként sokrétűbb tételtől van szó. Sokat írtunk és beszélünk erről. De gondoltunk-e a gyermekekre? A kicsinyek művészi hajlamainak fejlesztése érdekében az iskolai pionírszervezet parancsnokai, a szakszervezeti klubok s a művelődési házak és otthonok kulturális feladatait, ha belekukucskálnak ennek a nagyon érdekes művészetnek a kaleidoszkopjába, bizonyára csodálatosan izgalmas lehetőségeket látnak meg. A bábszínház megnyitójához kapcsolódó megyei bábszínház mozgalomának MEGNYITÁSA és CELEKVÉSE ügyében szoltam, Remélem, érdemes volt.

M. I.

Mai postánkból

ZIMMERMANN EDITH. Arad, Dózsa György utca 51. Panaszát a helyszínen kivizsgáltuk. A kérdéssel Nyitott Szemmel rovatunkban foglalkozunk részletesebben.

Szombat, október 17.

17.00 Német nyelvű adás.
18.15 Turisztikai vetélkedő.
19.15 Hírdetek.
19.20 Ezerégy este — gyermekeknek.
19.30 Híradó.
20.00 Enciklopédia.
21.00 A megvesztegethetetlenek — folytatásos film.
21.50 Zenei koncertek műsor.
22.45 Híradó. Sport.
23.00 Műkoreplya.

Vasárnap, október 18.

9.00 Gyermekeknek és iskolásoknak.
10.00 Filmújsó.
11.30 Szimfonikus zene.
12.00 A haza vártján.
12.30 Labdarugás: Rapid—Traianovai Universitatea. Közvetítés a Köztársasági stadionból.
14.15 Hírdetek és zene.
14.30 Magyar nyelvű adás.
16.00 Szórakoztató zene.
16.15 Lovaglás: A parulibeei nagy akadályverseny (képmagnó).
17.30 Mikroszólás: Bemutató Európa és világ bajnokok részvételével.
19.20 Rajzfilmek.
19.30 Híradó.
20.00 Riportfilm.
20.20 A fényspektör — film-játék.
22.00 Román népzene.
22.30 Híradó és sport.

A televízió műsora:

Hétfő, október 19.

16.45 óra körül — Rádió- és televízió-állomásaink egyenes adásban közvetítik Nicolae Ceausescu-t. Romániai Szocialista Köztársaság Államtanácsa elnökének beszédét az Egyesült Nemzetek Szervezete jubileumi ülésszakán.
18.00 Kis életrész.
18.05 Egyenes adás a Bukaresti Politechnikai Intézetből.
18.35 Tudományos körkép.
19.00 Gazdasági szemle.
19.20 1001 este — gyermekeknek.
19.30 Híradó.
20.00 Pont és ellentét — folytatásos film, utolsó rész.
20.45 Névtelen csillag — először egy újabb versenyszakaszhoz.
21.35 Lengyelországi uti képek: Kraków, Poronin, Zakopane.
22.00 Híradó.
22.15 Részletek.
22.30 Návada.
22.30 Ripord.

Kedd, október 20.

18.00 Kis életrész.
18.05 Gyermekek énekelnek.
18.15 Gazdasági szemle.
19.20 1001 este — gyermekeknek.
19.30 Híradó.
20.00 Huckleberry Finn újabb kalandjai — játékfilm.

Szerda, október 21.

18.00 Kis életrész.
18.05 Gyermekek-enciklopédia.
18.30 Gazdasági szemle.
19.20 1001 este — gyermekeknek.
19.30 Híradó.
20.00 Reflektor.
20.15 Filmújsó: Viszonzatlan szerelem.
21.35 Irodalmi adás.
21.55 Népszerű nyitányok.
22.45 Híradó.

Csütörtök, október 22.

17.30 Magyar nyelvű adás.
18.00 Névtelen csillag.
18.25 Idősebb zenei kérdések.
19.20 1001 este — gyermekeknek.
19.30 Híradó.
20.00 Huckleberry Finn újabb kalandjai — játékfilm.

Péntek, október 23.

18.00 A kormánykérek mögött — autósok.
18.20 Az otthon.
19.20 1001 este — gyermekeknek.
19.30 Híradó.
20.00 Reflektor.
20.15 Rettenhetetlenek — játékfilm (országos bemutató).
21.45 Tudományos műsor — krimi-nalasztika.
22.45 Híradó.

Szombat, október 24.

15.45—17.00 A férfi kézilabda-bajnokság döntője: Steaua—Dinamo — közvetítés a Dinamo stadionból.
17.00 Német nyelvű adás.
18.15 Ifjúsági műsor.
19.20 1001 este — gyermekeknek.
19.30 Híradó.
20.00 Enciklopédia.
21.00 Három nemzedék — tv-riport.
21.15 A megvesztegethetetlenek — folytatásos film.
22.05 Angela Similea énekel.
22.35 Híradó.
22.50 Gálaköltségvetés — Prága (képmagnó).

Sporthíradó

Ma Brassóban, szerdán Belgrádban játszik az UTA

Az UTA labdarúgó-csapata ismét nehéz erőpróbák előtt áll: öt nap leforgása alatt két fontos mérkőzést játszik. Ma délután Brassóban a Steagul roşu együttesével vív bajnoki csatát, október 21-én pedig (szerda délután) a jugoszláv fővárosban a Crvena Zvezda ellen lép pályára. Ezt a „kétismeretlenes egyenletet” nem lesz könnyű megoldani! A szurkolóknak különösen a belgrádi mérkőzéssel kapcsolatban vannak aggályaik...

Dumitrescu Nicolae edző — a csapat elutasítja a „mai” mérkőzés kapcsán a következőket nyilatkozza: — A Steagul roşu elleni találkozónkat — ez már afféle, „hagyomány” kezd lenni — kapóra jött edzőmérkőzésként tekintjük, a Belgrádban alkalmazandó taktikát és játékokat fogjuk gyakorolni. Ez nem jelenti azt, hogy nem vesszük komolyan az összecsapást, vagy hogy már eleve feladjuk a harcot. De — és ezt úgy hiszem, mindenki megérti — nekünk most nem a két bajnoki pont megszerzése a fő célunk.

Komoly nehézségekkel küszködünk. Mint ismeretes Kun II. és Popovits, a Crisulul nemrég átigazolt két labdarúgó — vette észre, milyen nagy „kazuszt” csináltak belőle? — nem játszanak a Crvena Zvezda ellen; a Feijenoord elleni rotterdami mérkőzésen megsérült Brosovsky és Dembrowsky a kétéhes kihagyás után csak most kezd magára találni, Biro pedig kórházban van. Csapat-összeállításaink gondjainkat nem könnyíti meg, hisz mindössze 14 játékos áll rendelkezésünkre, s a tartalékok... szóval... hogy is mondjam... nem egyenlő értékű harcosok. A belgrádi mérkőzés esélyeiről nem tudok nyilatkozni, mert

1) nem tudom meg, hogy játékosaim közül kikre számíthatok, milyen felállításban fogunk majd játszani, és
2) nem láttam még játszani a Crvena Zvezdát. Vasárnap hajnalban utazunk el Banja Luka városába, ahol szerdai ellenfelünk vasárnap délután a helyi Borac együttesével játszik bajnoki, mérkőzést.

A hírek szerint a textilyáriai tartalékcsoport is meghívást kapott Jugoszláviába. Az UTA fiataljai csütörtök délután Vrscében a helyi III. ligás csapattal játszanak barátságos mérkőzést.

B osztályú együttesek közül a CFR játszik ismét itthon. Ellenfele a listavezető Temesvári Politechnika lesz. A nagy érdeklődéssel várt találkozó fő esélyese az egyetemista csapat, de a CFR legutóbbi játéka bizakodással tölti el a vasutas szurkolókat. Szerdán például, a CFR pályán, Dvorszak Ferenc és Don Ilie fiai 1:1-re mérkőztek az UTA-val.

A Vagonul vasárnap Medgyesen játszik; a Gáz metánnal szemben képesek tartjuk egy döntetlent kiharcolására. Az edzők Lenárdi jobbhátvéd szereplésében kételkednek, akinek bokája sérült meg Vajdahunyadon.

OROSZHEGYI KÁROLY

Vasárnapi sportműsor

LABDARUGÁS
B osztályú találkozó: CFR — Temesvári Politechnika (CFR pálya, 15.00 órakor).
Megyei bajnokság: Világos — Olimpia. Körtös — Vinga. Honcót — Sebes. Kisjenő — Aradi Foresta, Gloria — Kisiratos (Gloria pálya 11.30). Libertatea — Pécska (Libertatea pálya, 10.00). Béli Foresta — Linna. Borosjenő — Pankota.
Municipiumi bajnokság: Villám — Vörös Triko (FZ, 10.00). Indagrára — Szépfalu (Indagrára, 10.30). Dinamo — Alunisi (Dinamo, 11.00). Zimándköz — Strungul, Iratos — Angyalut. Tisa Nouă — FZ.

Csütörtökön nemzetközi találkozót játszott a Voința másodosztályú csapata a jugoszláv ifjúsági válogatottal. Kétórás nagyvárú küzdelme után a szövetségi csapatnak sikerült megnyernie 3:2 (15:6; 14:16; 10:15; 15:6; 16:14) arányban a mérkőzést. Az aradiak legjobbjai a Temesvári Politechnicától átigazolt Capocai Ioan volt, míg a vendégek közül Székely Árpád játéka dicséretre. A találkozót Nicoră Ion és Lukács Mihály aradi bírók jól vezették.

November 8 és 15 között Miskolcon kerül sor az öklívó utánpótlás válogatottak első Európa-bajnokságára. A 22 ország között Románia is bejelentette részvételét. A bajnoki címekért 17 súlycsoportban vetelkednek 17 és 21 év közötti fiatal sportolók.

Ma kezdődik meg az országos jégkorong bajnokság a 23 August műjégyán. A nap folyamán két mérkőzést játszanak le: 11.30 órai kezdettel a Bukaresti Dinamo és a Gyergyószentmiklósi Avintul, 14 órai kezdettel a Csíkszeredai Avintul és a Kolozsvári Agrónia lép pályára.

Az utahi pályán az amerikai Gary Bagelich megajvította a gyorsasági gépkocsi világbajnokságot: 978,880 km-es óránkénti átlagsebességet ért el Kék láng nevű raketahajóműves gépkocsiján, amely cseppfolyós földgázzal és hidrogénnel működik. A világrekordot azonban nem hitelesítik, mert Bagelich nem tette meg kétszer a kijelölt utszakaszt, amint azt a szabályzat előírja. A második menetben a gépkocsi kigyulladt, a tüzet hamar eloltották, a vezetője nem sérült meg.

A vinkovici férfi nemzetközi sakkturné 9. fordulóját követően a szlovén Tajmanov és a jugoszláv Gligorics vezettek 6,5 ponttal. Következik Larsen (Dánia) és Hort (Csehszlovákia) 6 ponttal. Petroszján 5,5 ponttal stb. A 9. fordulóban Tajmanov legyőzte Szabót, a Bronstein—Gligorics találkozót döntetlen. Ugyanígy végződött a Larsen—Hort játszma.

Tájékoztató

1970
Október
17
Szombat

Napkelte 6.32, napnyugta 17.28 órakor. Az évből eltelt 290 nap, hátra van még 75.

■ 50 éve halt meg John Reed, híres amerikai publicista.
■ 60 éve született Donca Sime, kommunista harcos.

Stúdió

STUDIO: Forró éjszaka (10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24).
MUREŞUL: Alfa-Roméo és Julia (10, 12, 14, 16, 18, 20).
IFJUSÁGI: My Fair Lady (11, 14, 17, 20).
VICTORIA: Monte Cristo jegyében (11, 16, 18, 20).
PROGRESUL (Ujrad): A szimfonikus R ur (15, 17, 19).
SOLIDARITATEA (Gáj): Kettős szerep a titkos szolgálatban (17, 19).
CFR (Grádište): Elmi az életért (17, 19).

A VIDEKI MOZIK MÓSORA

LIPPA: A helyzet ura.
PECSKA: Hosszu lábak, hosszú ujjak.
BOROSJENŐ: A csendőrnő.
KISJENŐ: Tul kicsi egy ilyen nagy háborúhoz.
SZENTANNA: A titokzatos X a kozmoszból.
NACYLAK: Veszélyesebbek a férfiak.
KÜRTÖS: A Karamazov-testvérek.
PANKOTA: A titokzatos X a kozmoszból.
VILÁGOS: Gyilkos játék.
BOROSJENŐ: Egy szabályos napló.
KÖRÖSBÖKENY: Ballada Mariuca-ért.
VINGA: A születéshez való jog.

Bábszínház

VASARNAP, október 18-án, délután 10.30 órakor: Melodie si ritm pe sfara.

Színház

SZOMBATON, október 17-én, este 20 órakor: Despot Vodă (G. bérlet).
VASARNAP, október 18-án, délután 16 órakor: Despot Vodă (bérlettel); este 20 órakor: Moartea ultimului gon.

Az Orvostudományi Társaságok Szövetsége aradi fiókjának 19-én, 18 órakor ülést tart a felnőtt Poliklinika vörös termében.

UTUNK

az október 16-i szám tartalmából

PUBLICISZTIKA: Mikó Imre: Dózsa. Horvát Imre levele az Utunkhoz. Székely Péter: Felszár hantatót és évadban.
PROZA: Hunyik József: Az öreg menyő szeretője. Kádár János: Es mégi mindenünknek nagybetűs. Sóni Pál: Bejuttat az elektronikára. Jakó Zsigmond közlése: Reteggy György XVII. századi feljegyzéséből. Friedrich Dirrenmatt: Éjszakai beszélgetés egy megvetett emberrel. Umberto Simonetta: Csattanás egy pol.
VER: Székely Ferenc: Összel — a kar a felelős című versikusa. Székelyi Domokos: Másté-Krisztus című Dózsa verse.
HODALOMKRITIKA: Marosi Péter: Kettő: Irodalom (Főny), Jancsó Elmer: Bűnös Farkas Sándor, Faragó József: Pázmányköltemény, Kiss Jenő fordításával.
MŰVÉSZET: Maródi Jenő: Károlyos Jánosnál Gyergyóban. Agopcsa Marian: A látogatás Székely László műtermében. Mikó Ervin: TV-jegyzet. Tóth Mária: Óda a kézimunkához. Simon Dózsa: Elmélkedés a korszerű zenéről.
ÚJ KÖNYVEK, LEVELVÁLTÁS, KERESZTJEZÉNY, ORSZÁG-VILÁG.

Az Arad Megyei Építő-Szerelő Vállalat

Dobrogeanu Ghenea utca 14. szám

azonnal toboroz

18. életévüket be nem töltött, nyolc elemi osztályt végzett fiatalokat a munkahelyen kétféleképpen szakkiskola által történő szakképzésre a következő szakmákban:
— KÖMÜVES
— ACS
— VASBETONÓZÓ
A tanulmányi időben a tanulók a 981/1967 számú Minisztertanácsi Határozat alapján havi 530—640 lejrt kapnak.
Az érdeklődők azonnal jelentkezzenek a szakkiskola szakképző — munkahelyen történő szakképzés, Arad, Sávinesti utca 6 — a következő iratokkal:
— születési bizonyítvány
— bizonyítvány a nyolc osztály elvégzéséről
— orvosi bizonyítvány
Az iskola biztosítja a szállást és étkezést, amit a tanulók havi pénzjuttatásukból fedeznek. (640)

„Különleges jelentőségű az 1920. évi általános sztrájk, amely első ízben ölelte fel az egész román proletariátust a kizsákmányoló osztályok elleni harcban. Az általános sztrájk, méreteinél és forradalmi kombattivitásánál fogva, a romániai osztályharcok történetének legfontosabb mozzanata volt; erőteljesen és alapjaiban rendítette meg a burzsoá-földesúri rendszert. A munkáosztály bebizonyította, hogy olyan nemzeti erő, amely vállalni tudja az egész nép vezetőjének szerepét a társadalom forradalmi átalakításáért folytatott harcban, irányítani tudja az egész nemzet sorsát“.

(NICOLAE CEAUȘESCU: Előadói beszéd a Román Kommunista Párt megalakításának 45. évfordulója alkalmából).

I.

Az aradi proletariátus kapitalista kizsákmányolás elleni harcának egyik legdicsőösebb fejezetét az 1920-ban hazánkban lezajlott nagy osztálycsaták tüzeiben írta, melyek az egész Romániára kiterjedő általános sztrájkban érték el csúcspontjukat. A román nemzeti állam egysége kiteljesítésének következményeként az aradi munkásság szervesen bekapcsolódik az egész román proletariátus harcába. Arad erős ipara számára nagy érvényesülési lehetőségek nyíltak a kiszélesített román belpiacon. De a bizonytalanság és a gazdasági élet háború okozta szervezeti zűrzavar, az idegen megszállás és a hallatlan üzérkedés rendkívül negatívan tükröződött az aradi valóságban. Az ipari termelés lassú növekedését fékezte a nyers- és fűtőanyag hiány. 1920 elején megbénult az akkor 3000 munkást foglalkoztató vagongyár tevékenysége. Január 30-án a muni-cipium polgármestere megállapítja egyik jelentésében, hogy: „a szén és tűzifa hiánya Arad város közigazgatását a legsúlyosabb helyzetbe állította“.

Ilyen körülmények között nem vitás, hogy az 1919 évi aradi hatalmas munkanélküli tömeg távolról sem szívdühöt keltett a gyárak és üzemek munkapadjai mellé. Másrészt a dolgozók életkörülményei magukon viseltek a háborús évek súlyos nyomorának bélyegét. A bérék és árak versenytüsként a bérék mindig az utolsó helyen maradtak. A hideg munkahelyek, a hosszú munkanap, a primitív munkakörülmények veszteséges valóságát az éhség, rongvosság és a lakáshiány súlyosbították.

A határtalan üzérkedés toronymagásra verte fel az áruhiány okozta áremelkedéseket. „A kenyér és a buza ára... megfizethetetlen...“ állapította meg az egyik aradi lap 1920 augusztusában. „Cirkuszi játék folyik a buza, liszt és kenyér ára megállapítása körül...“ állapították meg két hónappal később.

A ruházati cikkek árának emelkedésére jellemző az az 1920 júniusában készült táblázat, mely szerint az utolsó békeévhez viszonyítva egy férfi ruha ára kb. hatvankétszeresére, egy pár cipő hatvanszorosára emelkedett.

A politikai életre ugyanaz a szétzilált állapot jellemző, mint amilyent a gazdasági élet-ről festettünk. Méginkább az Averescu-kormány uralomra jutása után. Hangsúlyozottabbá válik a munkásmegmozdulások elnyomása.

Az aradi prefektúra iratai között megtaláljuk az erdélyi és bánáti szocialista párt egy tiltakozó határozatát, amelyben 1920 március 30-án rámutat arra, hogy a munkásság szervezeteinek székházai le vannak foglalva, működésüket pedig megakadályozzák. Az aradi Munkásothont (a Paris utca 2. sz. alatti 2. sz. Poliklinika), amely a Szocialista Párt aradi szervezeteinek s a főbb szakszervezetek székháza és kulturháza volt, lefoglalták. A harci feladatok megbeszélése csak Sága, Pernyá, Gáj munkásgyűléseiben este és titkosan folytatható, amiért erdélyi forrásaink tudósítanak. Az ostromállapot megszüntetése Erdélyszerte — 1920 szeptemberében — Aradra nem vonatkozott.

Ily körülmények között az 1920-as év új harci szakaszt kellett hogy jelentsen az aradi munkásság küzdelmeiben, amelyek egyetlen mozgalommal követték egymást a romániai proletariátussal. A sztrájkok száma nő, s mind több munkaterületen lángol fel. Január 3-tól kezdve a szédő harc teljesen megbénítja két hét keresztlátást a nyomdákat. A sztrájk hosszú-rúnyul tartamának fő oka a nyomdatulajdonosok lehetetlen követelése volt, akik a fizetéselemést a munkaidő háromórás megtoldásától tették függővé.

Februárban a cipész munkások sztrájkja szintén nagy küzdelmet jelentett. A munkások a nagy műhelyekben hetente felváltva sztrájkoltak s végül is kéthavi harc után 65 százalékos fizetésemelést vívtak ki. Szintén márciusban robbant ki a kéményseprők sztrájkja, melyet a városi kerteszt alkalmazottai követtek, akik követelték a munkaidő 12 órára való le-szállítását.

Az év elején kirobbant hosszantartó harcok mind világosabban rámutattak az osztály-ellentétnek pattanásig feszült voltára, a munkásság elszántságára s nem utolsósorban a munkáosztály szolidaritásának, s főképp politikai vezetőjének szükségességére, mely képes győzelemre vinni a munkásság, a széles dolgozó tömegek harcait.

1920 május elejét az aradi proletariátus nehéz körülmények között tünnetelte. Nemcsak a nyomor, hanem a helyi hatóságok ma-

gatatása miatt is, akik azokat a szűkreszbott ünnepségeket is megszorították, amelyekben Kolozsvár, Nagyvárad vagy Temesvár munkásságának része volt.

A munkásság követeléseivel szemben megalapították — az Aradi Fáklya találó megjegyzése szerint — az „aradi gyárosok kutyaszóvetségét“. Ennek fő célja az öntudatosabb munkások kizárása volt.

A munkáosztály harcának erőteljes jellege mind jobban kidomborodik s az erőviszonyok eltolódása a román, magyar, német, és szerb dolgozók javára egyre szembeszökőbbé válik. Júniusban az Arad-Csanád Egye-sült Vasutak dolgozói kivívják fizetésük ren-

rámutat, hogy a többi gyárak és a város ipar-vállalatai részéről is... „ki fogják mondani a város összes dolgozóinak általános sztrájkját...“

Az aradi munkásság forradalmi hagyományaihoz híven egybekapcsolta a gazdasági harcát a politikai követelésekkel is. Az Averescu kormány sztrájkkorlátozó intézkedései, főképp az augusztusban megszavazott hírhedt Trancu-lasi féle törvény, a munkásbiztosító pénztár Aradon szeptemberben életbelépett államosítása, újabb harci feladatok elé állították a város munkáit.

Jelentős politikai tevékenységet eredményeztek az 1920. évi választások is. A választási törvényt a tömegek nyomására szavazták meg; ez több tekintetben halasztást jelentett, s növelte a szavazó testület létszámát. 1920 május 10-én az aradi munkásság nagygyűlést tartott. Ezen részt vett Rozványi Jenő, az erdélyi és bánáti Szocialista Párt titkára is, aki később jelentős szerepet játszott az RKP megalakításában. A gyűlés úgy határozott, hogy a párt végrehajtó bizottságára bizza annak eldöntését, hogy Arad megyében állítsanak-e szocialista jelöltet. Az igenlő értelemben hozott véghatározat eredményeként megindult a választási harc. A jelöltek között forradalmi elemek is szerepeltek. A hatóságok terrorja ellenére — mint például a kisjenői szocialista jelölt letartóztatása — a választási harc fontos politikai tömegnevelő eszköznek bizonyult. „A választási harc a mi számunkra elsősorban alkalom arra, hogy új embereket nyerjünk meg a mi elveinknek...“ állapította meg a bánáti Szocialista Párt kiáltvány. Értékes sikernek számít az, hogy az ujjadai kerületben szocialista képviselőt választottak meg, az aradi szenátorválasztáson pedig a párt jelöltje második helyen végzett.

1920 nyár végén a dolgozók életkörülményei újabb erőpróbat álltak ki. A spekuláció nagy teret nyert s a polgári földesúri rendszer súlyosbította e'nvomó intézkedéseit is. A munkásság tömegei mind jobban radikalizálódtak és erős nyomást gyakoroltak a tévőző opportunisták vezetőkre is. A tömegek hangulatát fejezte ki a bánáti Szocialista Párt és Szakszervezeti Tanács 1920 augusztus 19-i határozata, amelyet másnap 25 szakszervezet bizalmi férfiai megerősítettek. A Temesváron kirobbant általános sztrájkot augusztus 25-én délelőtt Arad dolgozói is követtek.

„A gyárak gépeit otthagyták a munkások, az iparos segédek letették a szerszámokat, a kereskedelmi alkalmazottak kivonultak az üzletekből, a kávéházakból és éttermekből eltávoztak a pincérek...“ — jelentette az Aradi Hírlap. A munkások nagy fegyelméről és öntudatról tettek egyuttal tanuságot.

Arad hamarosan az ostromlott város képét mutatta. Az utcákat rendőri és katonai járőrök lepték el, a rendőrprefektus pedig a legbrutálisabb eszközökkel igyekezett kikényszeríteni az üzletek nyitvatartását. A detek-

Az árak rohamos emelkedése súlyosan érintette a munkásság vásárlóerejét, amit csak a bérék komoly emelésével lehetett valamelyest enyhíteni. Szeptember közepén a sajtó a bérkövetelések valóságos özönéről ad hírt, amely a munkások, tisztviselők és alkalmazottak köréből származott.

A munkásság képviselői újra világosan megmondták a prefektusnak, hogy ha a fizetések körüli lehetetlen helyzetnek nem vetnek véget, egyetlen uti marad nyitva számukra: a munka beszüntetése.

1920 őszén a munka és tüke közötti harc kiélesedéséhez erősen hozzájárult a hatóságok mind nyitabb beavatkozása a munkálatok mellett.

Egy munkáscsoport követeléseit a műhelytulajdonosok meg válasza sem méltat-tak teljes tíz napon keresztül, amire már csak a sztrájk jelenthetett méltó választ. A szeptember elején kirobbant újabb sztrájk majdnem négy hétig tartott. A kefégyárban a tulajdonos a bizalmi férfit elbocsátotta, amit a munkások „megrendszabályozásnak“ minősítettek s azonnal sztrájkba léptek.

Az aradi új sztrájkhullám valódi méreteit nem csak a kis- és közepes vállalatokban lezajlott sztrájkok tömege jelzi, hanem elsősorban a nagy gyárak egész Romániában visszhangot kiváltó megmozdulásai. Így szeptember második felében a vagongyárban két demonstratív sztrájk robbant ki. Ezek fő oka a két hete elmaradt fizetésekben rejlett.

A nagy gyárak tisztviselőinek (Marta, Textilgyár, Neumanngyár, Vagongyár, Villany-mű stb.) bérharcát a hatóságok erőszakkal elfojtották, mégis 1920. október 7-én mintegy 20—35 százalékos béremelést voltak kénytelenek az igazgatóságok a kollektív megállapodásba iktatni.

III.

Október első felében a munkáskövetelések mind erősebben jelentkeznek s az aradi dolgozók mind nagyobb hányada szünteti be a munkát. A romániai proletariátus hősies általános sztrájkja előtt Aradon az egyes iparágakban már sorozatos munkabeszüntetések történtek. Sztrájkoltak a könyvkötő munkások, majd október 5-én a kereskedelmi alkalmazottak száza hagyta ott az üzleteket. Nemcsak a segédek, hanem az únasok is csatlakoztak a harchoz. Október derekán a szabók, majd a vaslerakatok dolgozói maradtak távol munkahelyüktől.

50 év telt el a romániai munkások általános sztrájkja óta

DICSŐLAPOK

az aradi munkások harcából

dezését. Június 25-én az aradi munkásság leg-erősebb osztaga, a vagongyári dolgozók szünteti be a munkát, amelyhez más üzemek is csatlakoznak. A hetek óta húzódo követeléseiknek ez a lépés kellő nyomtatékot kölcsönzött. Rövid idő alatt kivívtak egy 40% fizetésemelést s bizonyos ígéreket kaptak olcsóbb élelmiszerek kiutalására. Az immár nagyvállalat-tá többé mint egy évtizede üzemelő textilgyár munkássága a következő hónapban 10 napos harc után 30 százalékos fizetésvárat mondhatott magáénak. Az üzem kötelezte magát arra is, hogy a nyersanyaghiány miatt szünetelő termelés tartamára a gépjávitások-nál s egyéb munkánál foglalkoztatja a dolgozókat. Hasonló sikeres megmozdulásokról adnak hírt forrásaink a Bruckner, valamint a Czeizler asztalosgyárakból is. Ezekhez hozzá-számlíthatjuk még a pékek, újsághirdők, kéményseprők, nyomdai szedők stb. harcait is.

II.

1920 nyarán újabb erőfeszítések történnék a különböző munkás szervezetek országos szinten való szervezeti egységének megteremtésére. Az erdélyi és bánáti Szocialista Párt 1920 augusztusában Kolozsvárról megtartott kongresszusa az új, haladó harci program elfogadásán kívül új lépéseket tett ez-irányban. Aradon megalakult többek közt a vasuti dolgozók szervezete, mely a bukaresti központhoz csatlakozik.

Már 1920 június végén hírt adnak az aradi lapok arról, hogy felmerült egy általános sztrájk gondolata, amelyben a város munkássága, az egész hazai proletariátus oldalán, harcba induljon gazdasági és politikai követelések érdekében. A súlyos helyzetből kivezető út csakis a munkáosztály tömegharcán keresztül vezetett. 1920 július 14-én a vasutások küldöttsége nyíltan megmondta a prefektusnak, hogy ha nem vetnek véget a fizetések folyósítása körül fennálló nehézségeknek, meg fog szűnni a vasutnál az egész rendszer működése, mind a munkások, mind a tisztviselők részéről.

A prefektus hivatalos jelentésében arra is

tívek előállították a munkásság ismert vezetőit, akiket a rendőrprefektus a munka újrakészítésére igyekezett rábírn.

Másnap reggel a sztrájkolók ezrei lepték el a vagongyári étkedze termét és környékét. Egyik forrásunk 4—5000, másik 5—6000 jelenlévőről tudósít. Maga a rendőrprefektus, a katonai terparancsnok kíséretében folytatta le a tárgyalást a sztrájkolók vezetőivel.

A tárgyalásról készült hivatalos jelentés igen értékes bizonyíték arra, hogy a sztrájk-nak kimagaslóan politikai jellege volt. Világosan tükrözi a hatóságok gyengeségét is, akik kénytelenek voltak elfogadni a munkágyűlések szabadságát, a munkásothton visszaadását, a letartóztatott sztrájkolók szabadonbocsátását, lemondani minden további megtorlásról. Megígérték, hogy intézkedéseket fogantatniának az olcsó megélhetés érdekében, visszaveszik az elbocsátott vasutasokat stb.

Természetesen, a hatóságok kötelezettség-vállalásaiban voltak kibuvók és fenntartások, de lényegében részleges sikert jelentettek a munkások számára. A bizalmi férfiak testülete végülis elfogadta a megegyezést. Másnap reggel a munkások megjelentek a munkahelyeken, de a munkát csak akkor vették fel, amikor megerkezett a bávrat, hogy Temesváron is véget ért a sztrájk.

A harc azonban nem ért véget. Az 1920-as év osztálycsatái csúcspontjuk felé közeledtek.

Az aradi 1920-as augusztusi általános sztrájk újra bebizonyította, hogy csakis a politikai tömegharcon keresztül vezet az ut-bármely munkássiker felé. Csak ez biztosíthatja a munkáosztály életkörülményeinek javulását s a kicsikart engedelmynek megtartását. Az aradi szocialisták 1920. szeptember 26-án tartott nagygyűlése erőteljesen tiltakozott a Tribuna Socialista — a párt Kolozsváron megjelenő lapjának — terjesztése elé górdí-tott akadályok ellen. A prefektusnak megküldött határozat erősen állást foglal az ostromállapot, a cenzúra, a kitelepítések ellen. Pontokba foglalta, az aradi szocialisták újra nyomatékosan követelték a gyűlékezési jogot és a túl drága élelmiszerek kérdésének megoldását.

Erelyesen követelték jogaikat a városi tisztviselők, a tanítók, s az alkalmazottak egyéb kategóriái is. E harcokkal egyidejűleg hosszas és kemény tárgyalások folytak a munkások képviselői s a Marta, vagon-, textil- stb. gyárak igazgatóságai között, de a megegyezésnek meg csak a reménye sem csillant fel.

E súlyos helyzet közepette érkezett Aradra az október 10-i bukaresti tanácsko-zás eredménye, amely a szocialista pártok egyetlen partha történő egyesülését mondta ki, majd a kormányhoz ultimátumot intézett a munkáosztály politikai és gazdasági követelése érdekében.

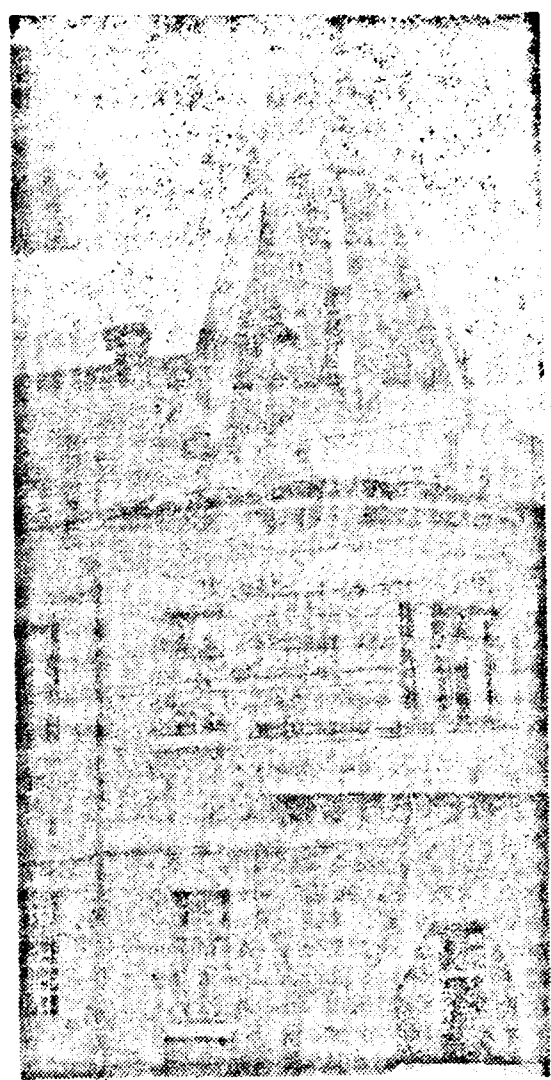
Arad méltó helyet foglalt el e harcokban, amelyben a kommunista csoportok játszottak a leghaladóbb szerepet. A romániai összproletariátus október 20-i általános sztrájkját gyűlés előzte meg, amely kijelölte a sztrájkbizottságot. Arad így a legaktívabb munkásközpontok egyike.

A sztrájk megindításához az első jelet a vasutasok adták meg. Gyakorlatilag a CFR-nél teljesen megbénult a tevékenység. Október 22-én az aradi vasuti üzletvezetőség tisztviselőinek egy része sem jelent meg hivatalában. Aznap beszüntették a munkát az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak műhelyében és fűtőházában. Hasonlóképp megszakadt a forgalom a hegyaljai villamosnál is.

Vasutasok kezdeményezése nem maradt elszigetelt. Október 22-én a Marta, a vagongyár, a textilgyár stb. gépei sem működtek már. A nyomdákban szintén leállították a munkát. Végeredményben az aradi proletariátus nagy többsége sztrájkolt, számuk közel járt a tízezerhez.

Aradon is már az általános sztrájk elején mindenki számára világos volt, hogy a román, magyar, német, szerb és más nemzetségi dolgozók harcának elsősorban politikai jellege van.

A hatóságok — a kormánytól kapott távirati utasítások nyomán — drákói intézkedésekkel igyekeztek urrá lenni a helyzeten. Az opportunisták vezetői legalista utasításai, főképp az, hogy mindenki maradjon otthon s tartózkodjon minden megnyilvánu-



Az aradi Munkásothton

lástól, a hatóságok malmára hajította a vizet. Így könnyebben tartóztathatták le az aradi vasutasok és a textilgyár szakszervezetének elnöket, két másik munkással és a kereskedelmi alkalmazottak egy vezetőjével együtt. Utazási korlátozásokat vezettek be, a telefont csák a katonai s a polgári hatóságok vehették igénybe. Éjjeli kijárási tilalmat rendeltek el. A várost ellepték a megerősített katonai és rendőri őrszolgálatok. A hatóságok jóelőre eltávolították a helyi fiatalokból álló 93. gyalogezredet s távoli helyőrségekből hoztak katonai erőket.

Mindezek ellenére a főcél, a munkásság sztrájkjának letörése korántsem sikerült, a hatóságok várakozása szerint. Fenygető hangú közleményekben főképp a vasutasok és a közterüki vállalatok személyzetét igyekeztek megfélemlíteni. A vagongyár és Marta munkáit militarizálással fenyegették, később pedig közölték, hogy a sztrájk idejére nem jár munkabér.

Az aradi munkásság zöme három napig hősiesen kitartott. A harmadik nap a hatóságok erőszak mind durvább nyilvánult meg, főképp a vasutasokkal szemben. Sokakat le-tartóztattak s végül a sztrájk elmozdítását elhurcolták. A rendőrség közegyei előállították az A.C.S.E.V. műhelyek s a fűtőház munká-sait, akikkel maga Pirci tábornok tárgyal-t. Felszólította őket, vegyék fel a munkát s valami halvány ígéretet tett az élelmzés javítására.

A munka általános felvétele azonban a munkások ellenállásába ütközött. Október 25-én a vagongyárban mindössze hetven munkás jelent meg. A nagy többség kitartott majdnem az általános sztrájk országos befejezé-séig, amely október 28-án reggel következett be. Hogy milyen terhes hangulat uralkodott ezután is a gyárban, legjobban a helyőrségi parancsnokság egyik átirata igazolja. Október 28-án sürgős intézkedést kérnek a fizetések pontos folyósítása érdekében, mivel úgy itt, mint a Martában máskülönbén újabb sztrájk fenyeget.

Az elkövetkező hetek értékes bizonyíté-kozt szolgáltatnak arra, hogy az aradi munkások harci szellemét távolról sem sikerült megtörni, még kevésbé az egész romániai proletariátus oldalán vívott harctól eltántorítani. Az év utolsó hónapjaiban a textilgyáriak, nyomdászok, cipészek, pincérek, újságírók stb. sztrájkja robban ki. E mozgalmak csakugy, mint az általános sztrájk előtt megindult bérkövetelések, végülis bizonyos fizetésjavítást eredményeztek.

Az 1920-as októberi általános sztrájk bebizonyította az egységes nemzeti állam kiteljesítésének körülményei között a romániai proletariátus megővekedett harci erejét és elszántságát, amelyet az utóbbi évek osztálycsatái edzetek meg. Az általános sztrájk eseményei kidomborították a munkáosztály forradalmi pártja megteremtésének szükségességét, amely képes a szabadsáért és a szocializmusért vívott harcra valóban elére állni. „A Szocialista Pártot át kell alakítani egy erős kommunista politikai párttá“ — von-ta le a következtetést a kommunista csoportok Központi Bizottsága.

★

Az általános sztrájk a legátfogóbb és legharcosabb akció volt mindaz ideig a romániai munkásmozgalom történetében. Bebizonyította a romániai munkások erejét, bátorságát és szolidaritását, a román proletariátus magas öntudatát és politikai érettséget. Az általános sztrájknak erős visszhangja volt mindenfelől a dolgozók soraiban és országunk munkássága számára felbecsülhetetlen értékű tanulságokkal szolgált. Ezek közül a legértékesebb egy olyan forradalmi párt megalakításának a szükségességét bizonyította, amely képes megszervezni a proletariátust, a parasztságot, az összes dolgozó erőfeszítéseit, a kizsákmányoló osztályok hatalmának megdöntésére. Ez a követelmény 1921. május 8-án a Román Kommunista Párt megalakításával teljesült és ez az esemény magasabb szakaszt jelent a romániai forradalmi és demokratikus mozgalomban.

Most, amikor a párt dicsőösége felszádos évfordulójának megünneplésére készülünk, minél jobb eredmények elérésével valamennyi tevékenységi területen, ugyanakkor megfeszítjük azoknak az emléket is, akik 50 évvel ezelőtt harcoltak egy jobb életért, a szabadságért és a társadalmi haladásért.

GLUCK JENŐ
ANDREI CACIORA
UJJ JÁNOS

NEMZETKÖZI ÉLET

Nicolae Ceausescu, Románia Államtanácsa elnökének látogatása Los Angelesben és San Franciscóban

(Folytatás az 1. oldalról)

köznök az Önök elnökével. Sokat tudok az Önök szép országáról, ahova szeretnék ellátogatni. Kérem, engedjék meg, hogy újból megem-

lítsen és hogy Önökkel is tudassam halánkat azért a megismerésért, amely ma délután ért bennünket Ceausescu ur studiókban tett látogatásával.

Megérkezés San Franciscóba

A Los Angeles-i látogatás befejezése után az elnöki repülőgéppel megérkezett a San Franciscó-i nemzetközi repülőtérre. A magas rangú vendégek fogadására a repülőtérre megjelent Joseph Alioto, a város polgármestere, Kalifornia állam kormányzójának képviselője, Vernon Kaufman, a fogadó bizottság elnöke, Claude Batault, Franciaország San Franciscó-i főkonzulja, a konzuli testület korelnöke és felesége, más hivatalos személyek.

Nicolae Ceausescu elnök és a San Franciscó-i polgármester felép a repülőtérre levő hivatalos tribünre. Fényképezőgépek, film felvételek és televíziókamerák százai irányulnak feléjük, hogy megörökítsék azt a pillanatot, amely a román állam első San Franciscó-i látogatásának kezdetét jelenti.

Joseph Alioto melegen üdvözi Románia elnökét és feleségét, majd hangsúlyozza, hogy Románia ma egyre fontosabb szerepet játszik a nemzetközi életben. „Boldogok vagyunk, hogy körünkben üdvözölhetjük ennek az államnak a legfőbb képviselőjét” — jelentette ki a polgármester, s elmondotta, hogy a vidéken sok, évtizedekkel ezelőtti letelepedett román származású ember lakik.

Ezt követően a polgármester átadta a város kulcsát, elmondva, hogy az a San Franciscóban emelt első épület kulcsának hű mása. A kulcs a román állam fő neve és a városba érkezésének dátuma látható. A kulcs San Franciscó város, Kalifornia állam és az amerikai kormány mely tiszteletét jelképezi — mondotta befejezésül a polgármester.

Válaszában Nicolae Ceausescu elvált megköszönte San Francisco polgármesterének a Romániáról és politikájáról mondott méltató szavakat majd kijelentette: „Valóban Románia, amelynek csaknem anynyi lakosa van, mint Kaliforniának, aktív béképítőket folytat, s a világ minden népével való együttműködésre törekszik. Köszönöm az ajándékba kapott kulcsot, s azt a román és az amerikai nép közötti barátság szimbólumának tekintem.

Melegen üdvözöltem ebből az alkalomból Kalifornia és San Francisco város lakosait és kifejezem örömet, hogy közvetlenül megismerhettem — noha csak rövid idő állt rendelkezésemre — Önöket, e város lakosainak a munkáját és életét. Meg vagyok győződve arról, hogy cseréink, valamint az amerikai és a románok — akárcsak a többi nép — kölcsönös látogatásai hozzájárulhatnak a megértés, az együttműködés és a béke világának megteremtéséhez. Ezekkel a gondol-

latokkal használtam fel az Egyesült Nemzetek Szervezeténél való jelenlétemet arra, hogy megismerjem országuknak egyes központjait és helységeit.

Veleményem szerint népeink — noha különböző társadalmi rendszert, államot alkotnak — jobban megismerve egymást, együttműködhetnek és együtt is kell működniük, hogy elősegítsék a békének és az emberiség jólétének a biztosítását. Ebben a szellemben kívánjuk fejleszteni kapcsolatunkat az Amerikai Egyesült Államokkal, kívánunk együttműködni Önökkel, kaliforniaiakkal, San Franciscó-iakkal, a világ összes népeivel.

A hivatalos gépkocsioroszló után motorkerékpáros kíséretében a Románia elnöke számára fenntartott szálláshely felé tartott.

Este a román vendégeket megvárta a város, amelyet A. W. Clausen, a Bank of America társaság, a legnagyobb amerikai bankintézet elnöke adott Nicolae Ceausescu elnök és felesége, Elena Ceausescu tiszteletére.

A vacsora helyül szolgáló impozáns épület 51. emeletén lévő termekben Nicolae Ceausescu elnök elbeszélgetett a bank elnökével, a jelenlévő más üzletemberekkel a két ország közötti gazdasági együttműködés és kooperáció bővítésének lehetőségeiről a jogegyenlőség és a kölcsönös előnyök alapján.

A jelenlévő személyiségek egy része egyébként olyan cégeket képvisel, amelyeknek üzleti kapcsolataik vannak hazánkval. Ezzel összefüggésben az egyik cég igazgatója, Edward Ginzton, az elektronikai felszerelésre szakosított Varian Associates társaság igazgató tanácsának elnöke a román sajtó képviselőinek tett nyilatkozatában rámutatott, hogy ezek a kapcsolatok mindkét félre nézve létezően alakulnak. „Különösen szeretném kiemelni — mondotta — azoknak a román tudósoknak a magas szakképzettségét, akikkel kapcsolataink vannak. Az Önök elnökéhez hasonlóan én is úgy vélem, hogy megvannak a feltételek a kapcsolatok fokozására, s ezt óhajtottuk is.”

A vacsorán részt vett Dumitru Popescu, valamint Corneliu Bogdan nagykövet és más román hivatalos személyek.

Jelen volt Samuel Stewart, C. M. van Vliet, C. H. Baumhoffer és Scudder Mersman, a Bank of America társaság alelnökei, Jack Rathjens, a Food Machinery Corporation cég alelnöke, Gene Trefethen, a Kaiser Industries társaság elnöke, George Burgess, a Fibreboard társaság elnöke, H. Weldon Gibson, a Stanford Kutatóintézet elnöke, Eliot Swan, a San Franciscó-i Szövetségi Tartálybank elnöke, Charley Gray, az American Forest Products társaság elnöke, Louis Niggeman, a Fireman's Fund Insurance társaság elnöke.

Az ENSZ-közgyűlés jubileumi ülészakájának munkálatai

EGYESÜLT NEMZETEK. — L. Rodescu és A. Ionescu külötudósítók közlik:

Az ENSZ-közgyűlés jubileumi ülészakájának 28 ország képviselője szólalt fel. Elnökök, miniszterelnökök és külötudósítók ismertették államuk álláspontját az ENSZ tevékenységéről, főleg pedig az ülésszak napirendjén szereplő, hosszú évek óta vitatott nagy jelentőségű nemzetközi problémákkal kapcsolatban.

Csütörtökön és pénteken Tanzánia, Gabon, Costa Rica elnöke, Jemen Arab Köztársaság miniszterelnöke, Malaysia miniszterelnöke, Libanon, Líbia, Líbia, Nigéria, Kongó Demokratikus Köztársaság államfőinek képviselői, Spanyolország, Magyarország, Lengyelország, az Egyesült Arab Köztársaság, Nepál külügyminisztere szólalt fel.

A felszólalók a 25. évforduló alkalmából felidéztek a világszervezet által megtejtett utasításokat, a ENSZ tevékenységének mérleget bizonyos pozitív vonásokat mutat, sikereket ért el a nemzetközi élet néhány területén. Ugyanakkor azonban kitértek a mai világ több nagy horderejű problémájára, amelyet még mindig nem sikerült megoldani az emberiség törekvéseinek megfelelően.

Több szómonk hangsúlyozta, hogy „Az Alapokmányban szentesített eszmények és a szervezett eredmé-

nyei között még nagy a szakadék, az eredmények korlátozottak és korántsem felelnek meg a világ békeje és biztonsága, az egész emberiség haladása követelményeinek.”

Rámutatva, hogy ezek az ügyek napjainkban is megoldatlanok, számos képviselő hangsúlyozta, hogy ez utóbbi ponttal kapcsolatosan a szónokok többsége hangsúlyozta: az ENSZ-nek kötelessége orvosolni egy olyan helyzetet, amely árt saját hatékonyságának és tekintélyének, és pedig helyreállítani a Kínai NK törvényes ENSZ-jogait. Olyan fontos kérdések, mint a leszerelés, a nemzetközi kooperáció, a fejlesztés, a teljes dekolonizálás, nem oldhatók meg optimálisan egy olyan ország részvételével, mint a Kínai NK — hangsúlyozták a szónokok.

Az afrikai és ázsiai államok képviselői beszédükben főleg saját térségük kérdéseivel foglalkoztak, köztük a kolonializmus felszámolásának szükségességével és a fejlődésben lévő országok gazdasági haladását előmozdító intézkedésekkel.

Az európai országok képviselői részletesen ismertették az európai biztonsággal és enyhüléssel összefüggő elgondolásaikat, s kiemelték, hogy kedvező feltételek vannak egy európai értekezlet alapos előkészítéséhez.

A jubileumi ülészak első hete vége felé közeledik. Az ENSZ-ben és a nemzetközi sajtókörökben nagy érdeklődéssel várják Nicolae Ceausescu, Románia Államtanácsa elnökének jövő hét elejére tervezett beszédét.

A hírügynökségek jelentik

MOSZKVA.

Amint Moszkvában hivatalosan közölték, a kanadai fél kérésére a szovjet és a kanadai kormány megegyezett abban, hogy elhalasztja Pierre Elliott Trudeau miniszterelnök október második felére beütemezett szovjetunióbeli látogatását.

A látogatás időpontját diplomáciai úton állapítják majd meg — jelenti a TASZSZ.

BONN.

Cevdet Sunay, Törökország Köztársaság elnöke október 19 és 24 között hivatalos látogatást tesz Németország SZK-ban. Ennek során megbeszélést folytat Gustav Heinemann elnökkel és Willy Brandt kancellárral, és ellátogat a vendéglátó ország fontosabb gazdasági és kulturális központjaiba.

NEW YORK.

Edvard Hambro, az ENSZ-közgyűlés elnöke elfogadta El-Zayat egyiptomi állandó megbízottnak azt a kérését, hogy közvetlenül a jubileumi ülészak napirendjén szereplő, hosszú évek óta vitatott nagy jelentőségű nemzetközi problémákkal kapcsolatban.

BUDAPEST.

A Magyar NK fővárosában befejeződött egyes szocialista országok tudományos akadémiai főtítkáinak munkaértekezlete. Részt vettek Bulgária, Csehszlovákia, a Koreai NDK, Kuba, Lengyelország, Mongólia, a Német DK, Magyarország és a Szovjetunió küldöttei. Országunkat küldöttség képviselte, élén Radu Voineav, az Akadémia főtítkárával. A résztvevők megvitatották az említett országok tudományos akadémiai közötti sokoldalú együttműködés időszerű kérdéseit.

MANILA.

Hivatalos források szerint a Fülöp-szigeteken a Joan orkánnak több mint 300 áldozata van, s körülbelül 45 000 ember hajléktalan maradt.

Az oránként — több mint 240 kilométeres sebességgel száguldo szél nagy kárt tett a kókusz- és banánültetvényekben, különösen Manilától délre, Bicol vidékén. Az erős szél és az ár többszáz házat összedöntött.

AMMAN.

Huszejn király rendelete alapján csütörtökön újabb 450 személyt bocsátottak szabadon azok közül, akiket a hadsereg és a jordániai kommandók közötti incidensek folyamán a múlt hónapban letartóztattak.

Mint már közöltük, a jordániai hatóságok és a palesztinai ellenállási szervezetek által elfogott sze-

Növekszik a Chaban-Delmas kabinet tekintélye

A francia nemzetgyűlés csütörtök éjjel 382 szavattal 89 ellenében, három tartózkodással elfogadta Jacques Chaban-Delmas kormányának általános politikai nyilatkozatát. Beszédében a francia kormányfő áttekintette a kormány fontosabb eredményeit az utóbbi 15 hónapban és vázolta további teendőit. Külpolitikai kérdésekről szólva kijelentette, hogy kormányja változatlanul a béke, a független és az együttműködés de Gaulle tábornok kezdeményezte politikáját kívánja folytatni.

Politikai hírmagyarázó a bizalmi szavazással kapcsolatosan megállapítja, hogy a Chaban-Delmas kabinet tekintélye növekszik.

Népszavazás hagyta jóvá Anwar Szadat elnökké választását

KAIRO. — Constantin Oprică, az Agerpres tudósítója jelenti: Az Egyesült Arab Köztársaságban csütörtökön megtartott népszavazás tömegmértű jóváhagyása volt az Arab Szocialista Unió Központi Bizottsága azon javaslatának, hogy Anwar Szadatot válasszák meg az ország elnökévé. A szavazás eredménye a következők hat évre.

A javaslatot, amelyet az EAK Nemzetgyűlése jóváhagyott, a le-

Rendkívüli állapot Kanadában

OTTAWA (Agerpres).

Kanadában feszült a helyzet, amióta a Quebec felszabadításáért küzdő szeparatista szervezet elrabolta a brit kereskedelmi attasét és a tartományi kormány munkügyi miniszterét. A bizonytalanságot növeli, hogy az elraboltak szabadon bocsátásáért folytatott tárgyalások kátyuba jutottak, s hogy a szeparatista szervezet légi és vasúti terrorcselekményekkel fenyegetőzik arra az esetre, ha a helyi kormány nem teljesíti feltételeit. A helyzetre való tekintettel a kanadai kormány péntek hajnalban az 1952-ben elfogadott háborús intézkedésekre vonatkozó törvény értelmében rendkívüli állapotot hirdetett ki. A most első ízben alkalmazásra kerülő törvény alapján felülvizsgálták az alkotmányos garanciákat, s a kormány letartóztatási parancsot, valamint törvényrendeleteket adhat ki a képviselőház konzultálása nélkül.

Katonai őrsképeket állítottak fel az állami hivatalok és a közinté-

mények körül, s járőrök végeznek házkutatásokat. A UPI közlése szerint a kivételes állapot kihirdetése utáni öt óra alatt a rendőrség 227 személyt tartóztatott fel a Montreálban, Quebecben, Rimouskiban és Chicoutimiben. Letartóztatási parancsot adtak ki a Quebec felszabadításáért küzdő szervezetek összes tagjai ellen. Ezeket öt évig terjedő börtönbüntetéssel sújthatják. A kivételes állapottal kapcsolatos intézkedéseket megszövegező többi állampolgárok 5000 dollár terjedő bírsággal és különböző időtartamú börtönnel büntethetők.

Pierre Elliott Trudeau kanadai miniszterelnök tájékoztatta az alsházat a hozott intézkedésekről és előterjesztette a törvényrendeletet, amellyel a Quebec felszabadításáért küzdő szervezetet törvényen kívül helyezték. A miniszterelnök ígéretet tett arra, hogy a kivételes intézkedéseket azonnal hatálytalantíja, mielőtt az elrendelésüket kiváltó okok megszűnnek.

A Pravda cikke a közel-keleti konfliktus rendezéséről

A Pravda október 15-i száma cikke közli a közel-keleti konfliktus politikai rendezésére vonatkozó szovjet javaslatokról, amelyeket megfelelő uton eljuttattak az érdekelt országoknak.

A Szovjetunió úgy véli: az igazságos és tartós béke nem biztosítható anélkül, hogy kivonják az izraeli csapatokat a megszállt arab területekről, anélkül, hogy elismernék az összes közel-keleti államok jogát a független nemzeti létezés és biztonsághoz, anélkül, hogy elismernék a palesztinai nép jogait.

A szovjet javaslatok a következőket irányozzák elő: „Attól a pillanattól kezdve, hogy Jarring előterjesztette a végleges dokumentumot, amelyben megegyeztek, a feleknek tartózkodniuk kell bármely, a hadállapot megszüntetésére vonatkozó szabályzattal ellentétben álló cselekménytől. Jogi szempontból a hadállapot akkor szűnik meg, amikor befejeződik az izraeli csapatoknak az 1967 júniusában elfoglalt területekről való kivonására kijelölt első szakasz (a

kiürítés két szakaszban valósítható meg)”.
A közel-keleti államok határaitak biztonságát a két fél konkrét kötelezettségvállalása útján kell megvalósítani. Előirányozzák továbbá demilitarizált övezetek létesítését a határ mindkét oldalán, ENSZ-csapatok elhelyezését több ponton és a négy nagyhatalomnak, az ENSZ Biztonsági Tanácsa állandó tagjainak közvetlen garanciáját vagy a Biztonsági Tanács garanciáját.

Kofi Busia, Ghána miniszterelnöke pénteken Londonba érkezett, s meg ugyanaznap egyórás megbeszélést folytatott Edward Heath brit miniszterelnökkel az angol kormányról a szándékáról, hogy újra fegyvert szállít Pretoriának. A ghánai miniszterelnök a megbeszélés után adott sajtónyilatkozatában kijelentette: úgy látja, hogy Edward Heath a commonwealthbeli afrikai országok tiltakozása ellenére sem mond le fegyverszállítási tervéről.

Huynh Tan Phat beszéde

Huynh Tan Phat, Dél-Vietnam Köztársasága ideiglenes forradalmi kormányának elnöke beszédet mondott Hanoi-ban, s abban elutasította az indokínai konfliktus rendezését célzó október 7-i ötpon-
tos amerikai javaslatot.

Az amerikai kormány — mondotta az elnök — következetesen elutasította az indokínai népek jogos követelését, hogy vonja ki saját és szövetségesei csapatait Dél-Vietnamból és Kambodzából, szüntesse meg beavatkozását és agresszív cselekményeit Laoszban, hagyjon fel a hazaifias erő által felszabadított laoszi területek bombázásával, tartsa tiszteletben a vietnami és a laoszi nép önrendelkezési jogát.

ALGIR. — Algírban az utóbbi napokban a felhőszakadás katasztrófális méreteket öltött. A főváros egyes részein a víz magassága elérte a két métert. Több család kilakoltatott, sokan hajléktalanok maradtak. Több száz ezer dinár kárt jelentettek. Algírban tovább esik az eső.

Új kormány Libanonban

nak a Salam-kormány megalakulása, arra világos választ ad a miniszterelnök váratlan döntése: Egész sor eredménytelen tárgyalás után, Salam elvetette a klasszikus formulát, s nem a parlamentben képviselt politikai csoport vezetőiből alakított kormányt, hanem a gazdasági, tudományos és publicisztikai élet jeles személyiségeiből. Figyelemre méltó, hogy az új miniszterek többsége szakember a maga terü-

letén és — ami Libanonban szokatlan dolog — fiatal is. Khalil Abouhamad, az új külügyminiszter például jóga és mindössze 34 éves.

A közvélemény nagy érdeklődéssel fogadja az új kormányt.

VENERA ANGHEL

Lotó

Az 1970. október 16-i húzás nyerteslistája:
I. húzás:
3, 10, 31, 58, 90, 1, 51, 43, 16.
Nyereményalap: 636 087 lej.
II. húzás:
15, 73, 12, 13, 4, 81, 49.
Nyereményalap: 401 315 lej.